

การจัดการรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษา ตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ชื่อผู้แต่ง สมยงค์ สีขาว

ปี พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมุ่งศึกษาศักยภาพของคนในชุมชนตำบลนาดินดำ เพื่อมุ่งหวังให้คนในชุมชนสามารถจัดการความรู้ในท้องถิ่นและสร้างความรู้การจัดการความรู้ของคนในชุมชน สามารถจัดการความรู้ในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างยั่งยืน และสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ของคนในชุมชน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ คือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย 2) เพื่อให้คนในชุมชนสามารถจัดการความรู้ในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างยั่งยืน และ 3) เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ในท้องถิ่นของคนในชุมชน ตำบลนาดินดำ ผลการศึกษาพบว่า ตำบลนาดินดำประกอบไปด้วย 14 หมู่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตร ทำไร่ทำสวนปลูกผักผลไม้ และเลี้ยงโค กระบือ ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการตั้งกลุ่มในชุมชนขึ้นมาหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มเกษตรกร จำนวน 1 กลุ่ม และกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. จำนวน 1 กลุ่ม ศักยภาพหรือตัวบ่งชี้ในการจัดการความรู้ของคนในชุมชน พบว่าชุมชนมีการเข้าร่วมประชุมกลุ่ม แสดงความคิดเห็นเมื่อมีโอกาส ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกันอย่างคุ้มค่า คนในชุมชนให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันเป็นอย่างดี มีแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นของตนเอง มีความเข้มแข็งขององค์กรในเครือข่ายชุมชนและสามารถนำความรู้จากการแลกเปลี่ยนในชุมชนไปใช้งานได้จริง ในระดับมาก ส่วนตัวบ่งชี้ถึงการจัดการความรู้ในชุมชนที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การมีศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของคนในชุมชนตำบลนาดินดำอย่างยั่งยืน มีดังนี้คือ การทำปุ๋ยชีวภาพ ปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงปลา เลี้ยงจิ้งหรีด ความเข้มแข็งของร้านค้าสวัสดิการชุมชน การจำหน่ายน้ำอ้อย การทำน้ายาเอนกประสงค์ใช้ การเป็นผู้บุกเบิกก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ชุมชนมีความเข้มแข็งเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ปลูกยางพารา และการดำเนินตามวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนหมู่บ้านที่จัดอยู่ในกลุ่มความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพระดับดี ได้แก่ หมู่ 8 บ้านเจริญสุข หมู่ 9 บ้านหนองหญ้าไซ หมู่ 10 บ้านห้วยม่วง และหมู่ 13 บ้านห้วยม่วง และจากการสัมภาษณ์กลุ่มที่เข้มแข็ง พบว่าสิ่งที่ทำให้กลุ่มเข้มแข็ง คือ ความเสียสละ ความเอาใจใส่ ความเอาใจจริงเอาใจ และการทำงานอย่างต่อเนื่องของผู้นำกลุ่ม จากการศึกษาดูงานโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ผานาง-ผาเก้ง ชุมชนส่วนใหญ่สนใจด้านการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงปลา การเลี้ยงปลาดุกในบ่อดิน การเพาะเห็ด และการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย โดยจะดำเนินโครงการต่างๆ ภายในครัวเรือนก่อน เมื่อได้ผลจึงจะขยายผลต่อชุมชนต่อไป